ARTIMAGAZINE VAN EN DOOR ARTILEDEN

ARTICULA

no. 2
oktober
2016

Actief lidmaatschap

Betrokkenheid van de leden is nodig

Foto: Frans Smit

Op de nieuweledenbijeenkomst begin juni waren zeven nieuwelingen, zes vrouwen en een man. Vier kunstenaarsleden, twee kunstlievenden die ook kunst maken en een kunsthistorica.

Edu Braat

Ze werden welkom geheten door secretaris Hans Kuipers namens het bestuur en gastvrouwen Antoinette Frijns en Adrienne Winthagen, chef de bureau van Arti.
Na wat inleidende informatie over de vereniging en wat er zoal te doen is, werd het net verschenen jaarverslag 2015 uitgedeeld en volgde een kennismakingsrondje waarbij iedereen wat over zichzelf vertelde en sommigen eigen werk liet zien.
Toen het ijs eenmaal was gebroken, werd met een geanimeerde borrel afgerond en bleef vrijwel iedereen eten en napraten.
Zoals steeds was de bijeenkomst voor nieuwe leden niet alleen gezellig maar ook erg interessant. Bij de nieuwe leden was een oud-directeur van Huis Marseille en een voormalig hoofd decorbouw van de NOS.
Van de kunstenaars gaf de helft les aan een opleiding. De beknopte levensgeschiedenissen en verhalen over wat ieder zoal bezighield, maakten dat de tijd omvloog. Bij het afscheid was iedereen zeer te spreken over het warm onthaal. Een mooi begin van het lidmaatschap.

Erbij horen
Een jaar geleden hield professor Arjo Klamer een lezing in de sociëteit over de waarde van het verenigen.
Kort samengevat kwam zijn relaas erop neer dat mensen vooral lid worden van een vereniging omdat ze daarbij willen horen. Om nieuwe vrienden en kennissen te maken en te genieten van de faciliteiten. Maar ook om zelf gekend te worden en naar vermogen wat bij te dragen.>

Betrokkenheid van de leden is nodig
De nieuweledenbijeenkomst.
pagina 1

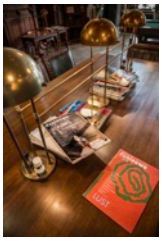

Het ongewone
Wie mag zeggen wat kunst is?

De Nieuwe was gewijd aan de kunst als mooiste leugen. **pagina 3**

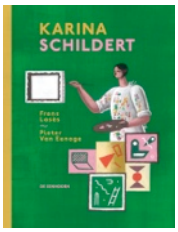

K
Een boek over kunst - boordevol afbeeldingen van Karinakunst - met een cover waarop het woord *kunst* niet zou mogen staan. **pagina 3**

2198ste Algemene Ledenvergadering
De traditionele voorjaars-vergadering werd dit jaar pas in juni gehouden.
pagina 4

Dat laatste is ook de snelste en beste manier om je plaats te vinden, het brengt je in contact met anderen die actief zijn, van betaalde krachten tot vrijwilligers. Je sublimeert als het ware je verlangen erbij te horen door je betrokkenheid te tonen.

Betrokken

Arti's nieuwe voorzitter Babeth VanLoo is een pleitbezorger van die betrokkenheid. Ze maakte voor de Boeddhistische Omroep onder meer een inspirerende documentaire (nog te zien op Uitzending Gemist) over Tzu Chi, een vrijwilligers-organisatie in Taiwan met miljoenen leden. Die laat zien wat gebundelde kracht allemaal mogelijk maakt. En dat kan ook voor en in Arti.

De enquête die twee jaar geleden werd gehouden en de onderzoeken van de Koerscommissie maakten helder dat heel wat leden van Arti bereid zijn om iets te doen voor de vereniging. De vraag is alleen: hoe? De bestaande mogelijk-heden sluiten vaak niet aan op wat leden kunnen en willen doen.

Kunstenaarsleden kunnen het zich in een tijd van dramatische bezuinigingen in de culturele sector vaak niet veroorloven om structureel tijd vrij te maken voor een of andere functie in de vereniging.

Kunstlievenden, meestal wat ouder en met al een een hele carrière achter de rug, deinzen eveneens terug voor verantwoordelijkheid die inzet gedurende een langere periode vergt. Voor beide groepen geldt dat men het liefst incidenteel wat wil doen en zich liever niet bindt.

Clubjes

Maar misschien kan het ook anders. De kleinschalige bijeenkomsten voor nieuwe leden die de mogelijkheid bieden tot persoonlijke profilering en interactie lenen zich ook voor thematische groepjes die een onderwerp willen uitdiepen, samen op excursie willen of andere activiteiten willen organiseren. Jaarclubs die eens per maand samen borrelen en eten, enzovoorts. Arti telt al een aantal van dat soort clubjes, voor tekenaars, schakers, bridgers, biljarters, fotografen, (feest)dansers en het Artikoor, maar er kan nog veel meer. Een kunstruilbeurs bijvoorbeeld. Of een project-groepje dat geld inzamelt voor een paar vitrines voor kleinplastiek?

De beste manier om de belangen van de leden te bevorderen is om de onderlinge contacten te stimuleren. Wat daarbij kan helpen is een ledenregister waarin leden wat informatie kwijt kunnen (uiteraard op vrijwillige basis) over zichzelf, wat ze zoal gedaan hebben en nog willen doen. Met bijvoorbeeld ook een index op voornaam zodat je iemand toch kunt vinden als je alleen nog maar weet dat zij Hester heet.

In een vereniging als Arti, met bijna 1500 leden, kun je niet iedereen kennen. Maar met een beetje creativiteit is er voor elk wat wils.<

Petra Noordkamp, voorzitter Programma Commissie

'In 2012 had ik een expositie in het Fotomuseum Amsterdam. Een van de curatoren daar zag namelijk wat in me en wilde een tentoonstelling met mijn werk maken.'

pagina 5

Hans Landsaat in Bijbels Museum

Niet alleen theologen houden zich bezig met het woord Gods.

pagina 7

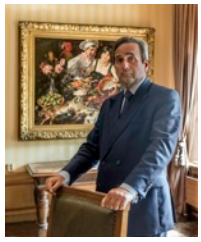

Uit de sociëteit

Mr. Maarten Meijer, notaris en kunstlievend lid gaf zijn visie op de mogelijke nalatenschap van beeldende kunstenaars.

pagina 8

Nieuwe Sociëteitscommissie

'Arti is een leuke club, omdat we zoveel leuke, gekke leden hebben, kunstenaars zowel als kunstlievende.'

pagina 8

Verzameling: spiegel van de ziel

Artilid Harald Schole verzorgt de tentoonstellingen in de sociëteit van Arti. Hij is beeldend kunstenaar, curator en adviseur kunstopdrachten.

pagina 11

Foto: Frans Smit

Wie mag zeggen wat kunst is?

Het ongewone

Afgelopen juni verscheen nr. 35 van De Nieuwe, Arti's publieksmagazine over kunst dat in een oplage van 7200 exemplaren wordt verspreid in de vier grote steden. Dit keer was het gewijd aan de kunst als mooiste leugen. Of, zoals de nieuwe eindredacteur Tiers Bakker schrijft: 'Kunst liegt de waarheid'.

Edu Braat

In dit nummer worden onder meer Maurizio Cattelan, Ai Weiwei en Damien Hirst, maar ook Nederlandse illusionisten als Maurits Escher en Merijn Bolink, opgevoerd als vrolijke bedriegers die spelen met betekenissen en de percepties en verwachtingen van het publiek.
Dit in navolging van Marcel Duchamp en tijdgenoten die al een eeuw geleden door hun *readymades* en collages begonnen te morrelen aan de gevestigde opvattingen over wat wel en niet kunst was. Dat gaf toen veel ophef en felle discussies - die nog steeds woeden, want voor zeer velen is kunst toch vooral beperkt tot wat mooi en herkenbaar is. Maar de kunstgeschiedenis leert ons dat kunstenaars al ver voor de twintigste eeuw eigen werkelijkheden schiepen. Denk aan Jheronimus Bosch, Arcimboldo, Van Gogh en vele anderen. Duivelskunstenaars werden ze genoemd als ze de grenzen van wat oirbaar en betamelijk was overschreden en uitdrukking gaven aan hoe zij de werkelijkheid ervoeren. Maar ondanks tegenwerking en verkettering waren en zijn er gelukkig ook altijd lieden die dat ongewone konden waarderen en het kochten en verzamelden.

Foto: onbekend

Theo Jansen

Alles mag
Wat kunst is en wat niet, wie mag het zeggen? De critici, die er voor doorgeleerd hebben of het lekenpubliek? De kwestie lijkt achterhaald, tegenwoordig mag immers alles. En niet alleen de opvattingen zijn voortdurend in beweging maar ook de kunstwerken zelf.
Voor wie daarvan houdt, twee tips: bij de Verbeke Stichting in Kemzeke (België) is nog tot 30 oktober een overzichtstentoonstelling te zien van het werk van Theo Jansen, die al een kwart eeuw aan zijn Strandbeesten werkt. Ook daar te zien (naast veel ander boeiends) is werk van een andere Nederlandse kunstenaar, Zoro Feigl, die experimenteert met industriële materialen als plastic, kabels en touwen.

Begin oktober opent in het Amsterdamse Stedelijk Museum een grote overzichtstentoonstelling van Jean Tinguely.

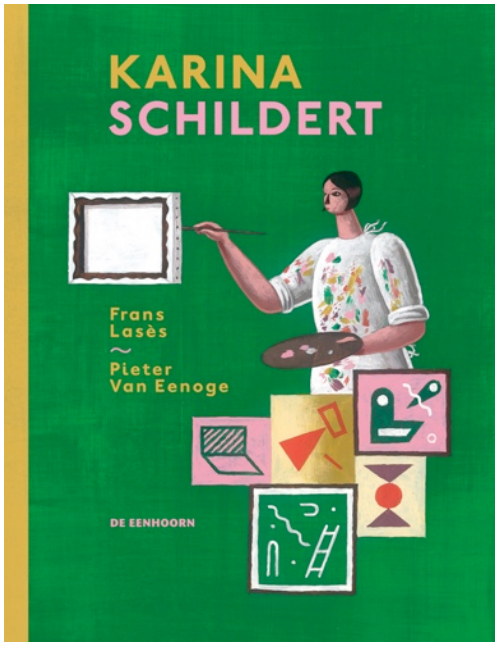

K

Frans Lasès

Je kunt niet vroeg genoeg kennismaken met kunst. Een van mijn kinderboeken heeft dan ook als onderwerp de eigenzinnigheid van een beeldend kunstenaar en de daaruit voortvloeiende verkoopproblemen. Ik geef het de titel *Karina schildert kunst*. De Belgische illustrator Pieter van Eenoge leeft zich uit in al even eigenzinnige prenten en gezamenlijk komen we tot een pakkende hardcover. De afbeelding laat een schilderende Karina zien, omringd door haar kunstwerken. *What you see is what you get.*
Kort voor het ter perse gaan van de aanbiedingsbrochure laat mijn Belgische uitgever weten dat de mensen van de afdeling verkoop en publiciteit problemen voorzien met betrekking tot de titel. Het woord *kunst* zou potentiële kopers kunnen afschrikken. Weglaten dus. Even denk ik dat men een grap met mij uithaalt.>

Een boek over kunst - boordevol afbeeldingen van Karinakunst – met een cover waarop het woord *kunst* niet zou mogen staan. Het is hen echter bittere ernst. De uitgever zélf begrijpt ook niets van het verkoopargument, maar is er uiteraard wel gevoelig voor. Wat te doen? Na lang aarzelen besluit ik mij er bij neer te leggen en het advies van de commerciële specialisten op te volgen. Adviseurs moeten adviseren, schrijvers moeten schrijven.
Het weglaten van het taboewoord levert de titel *Karina schildert* op. Daar is op zich niets mis mee zou je zeggen, want kort en krachtig. Maar als de potentiële koper afhaakt vanwege het *k*-woord, hoe zal hij dan reageren op *schildert*? Zou daar dan ook niet een verbod op moeten rusten? Immers, de associatie met het taboewoord is snel gelegd. Waarom dit risico lopen en niet volstaan met *Karina*? Want nieuwsgierigmakend en *to the point*.
Ik lijk tevreden met de nog verder ingekrompen titel. Maar dan begin ik toch te twijfelen. In gedachten zie ik een vader in een boekwinkel voor me. Hij is op zoek naar een geschikt boek voor zijn kind. Bij de sectie acht jaar en ouder stuit hij op de titel *Karina*.
Zijn gezicht betrekt. Hij haalt zijn neus op. Hè nee, hoor ik hem denken, Russisch, Poetin, niet gezellig. Het boek blijft gesloten en onverkocht.
Een ander *k*-woord heeft zich ermee aangediend. Geen goed idee dus. Waarom zou een boek ook een titel moeten dragen? Flauwekul en riskant. Weg ermee! De omslagillustratie vertelt precies waar het boek over gaat. Maar, twijfel ik verder, is dat juist niet wat de potentiële koper afschrikt: de afbeelding van een vrouw die kunst schildert?
Zou het niet beter zijn ook de illustratie weg te laten? Een leeg, wit omslag? Natuurlijk, dat is het! De ultieme toepassing van het begrip *less is more*. Niets staat een succesvolle boekverkoop nu nog in de weg. Maar dan realiseer ik mij dat met een elitair ogend blanco omslag – dus ook *zonder titel* - de relatie met *k* alsnog wordt gelegd. Help! Ik word gek! Waar is Tom Poes als je hem nodig hebt?<

Frans Lasès
info@franslases.nl
www.franslases.nl

2198ste Algemene Ledenvergadering

Edu Braat

Foto's: Wim Ruigrok

De traditionele voorjaarsvergadering werd dit jaar pas in juni gehouden, omdat er iets ontbrak aan de financiële stukken. Op de vergadering waren ongeveer dertig kunstenaarsleden met en een tiental kunstlievenden zonder stemrecht aanwezig. Naast het jaarverslag was de wisseling van de wacht in bestuur en de Progamma Commissie aan de orde.
Arie van den Berg, die de vereniging bijna tien jaar heeft geleid (in zijn eigen woorden vooral als grensrechter), had op 29 maart al het stokje overgedragen aan Babeth VanLoo en dit keer werden kunstenaarslid Frans Franciscus (in plaats van de aftredende Merapi Obermayer) en de kunstlievende leden Marjoca de Greef en Louis van Beurden (als penningmeester) voorgedragen als leden van het bestuur. Merel Noorlander en Paul Nassenstein hadden zich gemeld als nieuwe leden voor de Programma Commissie.
Ook in het personeelsbestand (vijftien vaste medewerkers en vijf flexwerkers) waren er wat mutaties. De belangrijkste was dat het contract met zakelijk leider Gerard Kogelman, die al geruime tijd met ziekteverlof was, met wederzijds goedvinden is beëindigd. De agenda werd tamelijk vlot en in goede sfeer afgehandeld. Bestuur en penningmeester werden gedechargeerd. Bespreking van het verbouwingsplan (dat een forse investering zal vergen) werd verschoven naar het najaar. Na afloop werd nog lang en geanimeerd nagepraat aan de bar in de sociëteit.

Het als het altijd zeer verzorgde en informatieve jaarverslag met onder meer een complete ledenlijst is op te vragen bij de chef de bureau van Arti, Adrienne Winthagen.

Petra Noordkamp, voorzitter
Programma Commissie

Stil en druk tegelijk

'In 2012 had ik een expositie in het Fotomuseum Amsterdam. Een van de curatoren daar zag namelijk wat in me en wilde een tentoonstelling met mijn werk maken. Dat werd La Madre*, waar ik mijn film over de Chiesa Madre, de bolvormige kerk van Ludovico Quaroni in Gibellina op Sicilië kon laten zien.'*

Camiel Hamans

Foto: Awoiksa van der Molen

Petra Noordkamp

'Die ervaring, vooral het feit dat er een deadline is en dat het werk dus op een bepaald moment af moet zijn, werkte zo goed voor mij dat ik in 2013 een voorstel indiende bij de Programma Commissie van Arti, PC, voor een nieuwe tentoonstelling. Mijn plan werd geaccepteerd en mijn volgende film over Gibellina, *Arcadia*, kon ik een jaar later in Arti ten doop houden op de expositie *Staged City* waarvoor ik samen met Laura van Rijs nog twaalf andere kunstenaars had uitgenodigd. Op die manier ben ik in gesprek geraakt met de PC, vooral met Popel Comou, die me na verloop van tijd vertelde dat ze uit de commissie ging. Ik heb toen laten blijken dat het werk mij wel leuk leek en heb Popel op een gegeven moment gevraagd of ze me bij de commissie wilde introduceren. Zo ben ik voorgedragen en ondertussen, zonder dat ik dat wilde, voorzitter geworden.
Ik ben opgeleid als fotograaf aan de Rietveld Aacademie, nadat ik eerder al de Frederik Muller Academie had gedaan. Die twee zaken combineer ik in mijn parttime baan bij Athenaeum Nieuwscentrum waar ik onder meer verantwoordelijk ben voor de fotografiecollectie. Bij fotoseries wist ik nooit zo goed wanneer het klaar was. Daarom is een film met een deadline voor mij een uitkomst.
In 2009 was ik op Sicilië, omdat ik locaties wilde fotograferen waar Michelangelo Antonioni gefilmd heeft. Ik wist van het bestaan van Gibellina, een stadje hoog in de bergen dat in 1968 helemaal door een aardbeving is verwoest en dat vervolgens door een gedreven burgemeester, Ludovico Corroa, twintig kilometer verderop in het dal opnieuw is opgebouwd, als een minimalistische, modernistische stad. Het lukte hem om vrijwel alle grote namen uit de Italiaanse kunst- en architectuurwereld te betrekken bij de bouw van Gibellina Nuova. Op internet had ik beelden van La Chiesa Madre gezien. Een grote bol, een koepel van een centrale. En een groot leeg plein. Dat deed me aan *l'Eclisse* van Antonioni denken. Daarom wilde ik ook naar Gibellina. Dat lukte niet. Onbereikbaar.

Toen ik weer eenmaal thuis was, ben ik verder gaan zoeken en ik ontdekte dat de architect van de kerk Ludovico Quaroni heette. Dit kon geen toeval zijn; een aantal jaren daarvoor had ik wat gehad met een jongen in Rome, Emilio Quaroni, over wie ik later hoorde dat hij intussen zijn moeder had vermoord. Hij bleek de zoon. Dat samen werd mijn eerste film *La Madre, il Figlio e l' Architetto.* In beeld: de moederkerk, zonder enige beweging en leven, een paar vogels en een rollende bal uitgezonderd. In *voice over* op tekst van Maria Barnas: het verhaal van de vader, de moeder en de zoon.
Met Gibellina was ik nog niet klaar. Mijn volgende film, *Arcadia*, gaat over de stad zelf; alleen over de stad, niet over de mensen en de dingen die er gebeuren. De Chirico en opnieuw Antonioni waren mijn inspiratiebronnen. Dus ook nu weer een lege, stille film. Mijn derde film speelt puur toevallig opnieuw in Gibellina. Ik had van het Mondriaan Fonds een beurs om drie maanden in Rome te kunnen werken aan de American Academy.
Het Guggenheim Museum in New York plande een overzichtstentoonstelling over de Italiaanse schilder, beeldhouwer en landschapskunstenaar Alberto Burri, die indertijd ook gevraagd was iets voor Gibellina Nuova te maken.
Maar in plaats daarvan heeft hij de ruïnes van het oude dorpje op anderhalve meter hoogte laten afplatten en daar wit cement overheen laten gieten, twee paden van het grote labyrinth komen overeen met de straten van het oude Gibellina. Het resultaat, *Il Grande Cretto*, 'de grote barst', is een immens groot *land art* werk, het grootste in Europa, een labyrinth dat doet denken aan het Holocaust-Mahnmal van Eisenman in Berlijn, maar dan in uitvergrote vorm en in stil wit. Dat kon natuurlijk niet naar het Guggenheim verhuisd worden.>

Emily Braun, samensteller van de tentoonstelling, sprak hierover met iemand op de American Academy en hoorde van haar dat ik een Gibellina-tic had. Het klikte tussen ons en vervolgens heb ik in opdracht van het museum mijn derde film gemaakt over *Il Grande Cretto*.
Die drie films zijn op dit moment samen in Rome te zien. In MAXXI, het nieuwe nationale Italiaanse museum voor kunst van de eenentwintigste eeuw. Tot 23 oktober zijn mijn films daar te zien. Op dit moment werk ik aan een film over een ecologische wijk van Culemborg, Eva-Lanxmeer.
Naast mijn baan en mijn zelfstandig kunstenaarschap heb ik het druk met de PC. Wij gaan over de tentoonstellingen op zaal. Niet over alle, helaas. Er is een aantal vaste jaarlijkse evenementen, zoals de Salon, de Nieuwe-ledententoonstelling, de Arti-prijs, Arti-Select, het IDFA. Daarnaast verhuurt Arti de zalen ook. Wij kunnen over vier tot vijf perioden per jaar beschikken. Arti heeft twee prachtige grote zalen, met wat nevenruimtes.
Per grote zaal kan er een aparte expositie georganiseerd worden. De PC heeft dus in totaal de mogelijkheid om tussen de vier en de tien tentoonstellingen per jaar te accepteren.
Leden en niet-leden kunnen voorstellen indienen bij Marjo Boeijen, die op kantoor de tentoonstellingen coördineert. Op de Arti-website staan de richtlijnen. Solo-exposities liever niet. Wij hebben een voorkeur voor tentoonstellingen met een concept, een goed uitgewerkt idee met samenhang. Ook de financiële onderbouwing moet in orde zijn. En de kunstenaars die opgevoerd worden als deelnemer moeten ook echt toegezegd hebben dat ze hun werk ter beschikking stellen. Te vaak krijgen we nog niet goed uitgewerkte voorstellen of met namen van deelnemende kunstenaars die zelfs nog niet benaderd zijn. Wij nemen ons werk heel serieus en discussiëren uitvoerig over de verschillende voorstellen. Het zou goed zijn als alle inzenders dat ook doen. Tot nu toe wisselt de kwaliteit van de plannen te zeer.
Er komen veel voorstellen binnen en lang van tevoren. Vandaar dat we nu al ideeën bespreken voor 2018. Daarnaast begeleiden we ook mensen die exposeren, zeker als ze extern subsidie willen aanvragen. We willen niet dat subsidiënten kwalitatief erg van elkaar verschillende aanvragen krijgen die allemaal uit de hoek van Arti komen. Dat is niet goed voor de naam van Arti. Niveaubewaking is deel van onze opdracht, ook in de discussie met het bestuur als het gaat over het verschil in niveau tussen eigen en externe tentoonstellingen.
Tenslotte stellen leden van de PC ook af en toe zelf een tentoonstelling samen. Begin dit jaar heb ik de vierde aflevering van Arti Select, *Camera Obscura*, gemaakt. Uitgangspunt was een filminstallatie van de Amerikaan Reynold Reynolds.
Vier Arti-leden, die alle vier in hun werk iets doen met fotografie hebben daar beeldend op gereageerd. Met een geborduurde foto, met honderd keer de kathedraal van Bourges, met foto's uit de collectie van een geobsedeerde Amerikaan, die 5500 naaktfoto's van zijn vrouw naliet en met foto's van hippe aankomende Oekraïense kunstenaars bij een les modelschilderen. Jan Pieter Ekker schreef in *Het Parool* lovend over de tentoonstelling en de onderlinge samenhang en tegenstellingen tussen de geëxposeerde werken.'

Info:
http://www.arti.nl/algemene-informatie/#voorstel-indienen
www.petranoordkamp.nl
http://www.fondazionemaxxi.it/events/extraordinary-visions-italia/

Foto: Natascha Libbert

Petra Noordkamp aan het werk in Gibellina, Italië

colofon

Articula is een programma- en verenigingsmagazine van Arti van en door Arti-leden

Hoofdredactie: Camiel Hamans
Eindredactie: Tia Lücker
Redactie: Edu Braat, Simon Barteling
Fotografie: Wim Ruigrok
Vormgeving: Frans Smit

Kopieaanwijzingen en advertentie-tarieven: zie website:
http://www.arti.nl/algemene-informatie/de-vereniging/#articula

Emailadres: articula@arti.nl

Tekenaars over Bijbelse Gelijkenissen

Hans Landsaat in Bijbels Museum

Niet alleen theologen houden zich bezig met het woord Gods. Voor kunstenaars is het net zo goed al eeuwen een bron van inspiratie. Nu weer en in samenwerking

Camiel Hamans

Dit najaar is de Nederlandse kring van Tekenaars (NKvT) te gast in het Bijbels Museum. NKvT-lid Francisca Tollenaar legde het contact. Het museum benaderde een aantal theologen om samen met een even grote groep tekenaars Bijbelse Gelijkenissen te interpreteren.
Het oog van Hans Landsaat, oud-Artivoorzitter en een van de deelnemers, viel op de parabel van de Toren van Babel, Lucas 14: 28-30:

"Want wie van u, willende een toren bouwen, zit niet eerst neder, en overrekent de kosten, of hij ook heeft, hetgeen tot volmaking nodig is? Opdat niet misschien, als hij het fondament gelegd heeft, en niet kan voleindigen, allen, die het zien, hem beginnen te bespotten. Zeggende: Deze mens heeft begonnen te bouwen, en heeft niet kunnen voleindigen."

Hans Landsaat heeft de euvele moed gehad zich te verzetten tegen deze goddelijke waarheid:
'Voor mij ligt de essentie in deze gelijkenis in de droom en de daad, in wat ten grondslag ligt aan dat wat je uitvoert,' schreef hij zijn predikante van dienst, dominee Wies Houweling. Het idee is belangrijker dan wat eruit komt. 'Eérst wat je denkt (droomt), dan wat je maakt. Elk bouwwerk, elk maaksel, is een kleinere dan wel grote verovering op een immens gebied: het Niets, het onbekende. Het is een waagstuk je in dat gebied te begeven.' Hij vervolgde: 'Het plan te gaan bouwen houdt in dat er zich een beeld van het product in het hoofd van de plannenmaker bevindt. En dat beeld is voor mij van groter gewicht. De droom, het idee bevindt zich in dat prachtige gebied waar werkelijkheid en onwerkelijkheid nog niet bepaald zijn. Het gebied van de twijfel is groter en interessanter dan het weten, dan de vermeende zekerheid.' Hans eindigde zijn epistel met de verzuchting: 'Tjonge-jonge, Landsaat, wat een woorden. Kom op, ga tekenen…' Dat deed hij en het resultaat werd het hierbij afgebeelde tweeluik, dat tot en met oudejaarsdag aan de Herengracht 366 te zien is.

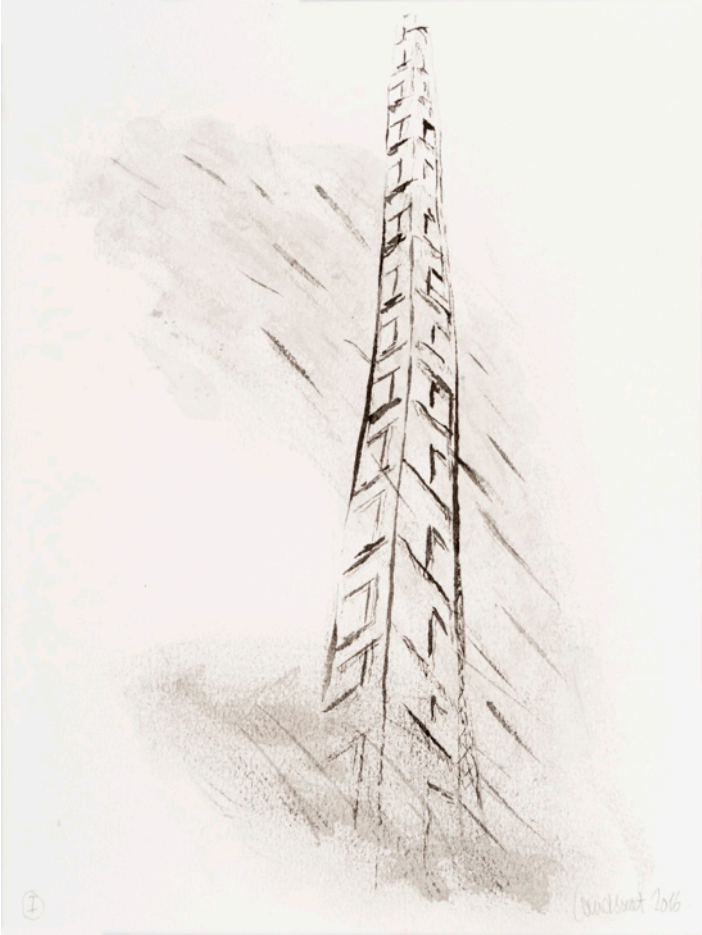

Info:
www.Bijbelsmuseum.nl
www.hanslandsaat.nl
http://nkvt.nl/

Foto: Wim Ruigrok

Mr Maarten Meijer

Uit de sociëteit

Camiel Hamans

Mr. Maarten Meijer, notaris en kunstlievend lid, gaf in een door de sociëteitscommissie georganiseerde voordracht op 25 april zijn visie op de mogelijke nalatenschap van beeldende kunstenaars.
Kunstenaars laten werk na, doorgaans een forse collectie. Soms wordt die ondergebracht in een aparte stichting. Dat lijkt weliswaar aantrekkelijk, want een rechtspersoon als een stichting zou de herinnering aan de overleden kunstenaar levend kunnen houden, maar de werkelijkheid is helaas weerbarstiger. Veel van deze stichtingen leiden een noodlijdend bestaan. Erfgenamen hebben vaak noch de tijd en het enthousiasme noch de kennis en het geld om het werk met enige regelmaat onder de aandacht van het publiek te brengen of te houden.

Een boek of studie naar de kunstenaar en zijn werk levert informatie

En een museum met uitsluitend aandacht voor het werk van deze ene kunstenaar mag dan wel als een wensdroom klinken, maar is in realiteit zelden haalbaar. Daarvoor zijn zo'n kapitaal en jaarlijks budget vereist dat nabestaanden dat bijna nooit kunnen opbrengen.
Bovendien zijn overheden en subsidiërende instellingen slechts bij hoge uitzondering bereid mee te werken aan de oprichting van een specifiek aan één schilder of beeldhouwer gewijd museum.
Daarom is het beter, suggereert notaris Meijer, om na het overlijden van een kunstenaar een postume verkooptentoonstelling of veiling te organiseren. Met de opbrengst daarvan kan vervolgens opdracht gegeven worden voor een documentair boek of een diepgravende studie naar de kunstenaar en zijn werk, zodat er naast het werk ook nog een tastbare verzameling informatie over hem of haar beschikbaar blijft.
Maarten Meijer ging in zijn voordracht eveneens in op andere zaken die van belang zijn bij een kunstenaarserfenis, zoals bijvoorbeeld auteurs- en volgrecht.
Wie meer wil weten of de volledige tekst van de voordracht wil ontvangen, kan zich wenden tot de sociëteitscommissie of tot notaris Meijer zelf: societeitscommissie@arti.nl of meijer@meijernotarissen.nl.

Nieuwe Sociëteitscommissie

Huis vol activiteiten

'Arti is een leuke club, omdat we zoveel leuke, gekke leden hebben, kunstenaars zowel als kunstlievende. Met die mensen is een hoop leuks te doen en dat is onze taak,' legt Robin van Erven Dorens uit, vanaf 1 januari van dit jaar voorzitter van de sociëteitscommissie

Camiel Hamans

'Onze opdracht is, tenminste zo hebben we dat voor ons zelf geformuleerd, kunstenaars meer in het zicht brengen van kunstlievende leden en andersom,' verduidelijkt hij na een interventie van medecommissielid Gonny van Oudenallen. 'Jongere kunstenaars voelen zich, horen we, minder thuis in Arti. Daar willen we wat aan doen. Veel kunstlievende leden vinden het leuk om in contact te komen met kunstenaars en andersom ook. Daarom organiseren wij allerlei activiteiten om beide groepen dichter bij elkaar te brengen, waarbij we vooral ook ideeën willen realiseren waardoor jongere kunstenaars zich weer in Arti laten zien. We willen dat er weer van alles gebeurt in Arti. Dat er reuring komt. Dat kunstenaars en kunstlievende leden het gevoel krijgen dat het in Arti gebeurt en dat ze daarbij moeten zijn. Een gezellige, eigentijdse soos, passend bij Arti als kunstinstituut.'>

Clubje

'Dat doen we,' licht Gonny toe, 'met zeven leden in de commissie. Daarnaast heeft elk commissielid ook weer een paar Artileden die hem of haar ondersteunen. Bij elkaar een heel clubje. Maar dat is ook nodig, want onze ambities reiken hoog. De schrijvers Karin Overmars en Merijn de Boer nemen Arti Literair voor hun rekening. Wilma Laarakker en Jan Snijders verzorgen de Kunstenaar Uitgelicht, waarbij het werk van een kunstenaarslid centraal staat. Maarten Rots, docent aan de Rietveld, is doende het een en ander op te zetten over hedendaagse jongere kunstenaars en moderne technieken. Ik zelf richt me met steun van Myra Winter op Pareltjes in Amsterdam, over juwelenkunstenaars en juwelencollecties, waarbij niet alleen gepresenteerd, gepraat en uitgelegd wordt, maar ook verkocht en tot nu toe met veel resultaat. Robin, die al twee jaar de concerten op zondag organiseert, gaat daarmee door.'

Muziek

Voor buitenstaanders is het wellicht vreemd dat een filmer, want dat is Robin van Erven Dorens, muziek programmeert. Het is minder raar dan het lijkt. Van Erven Dorens is niet alleen een succesvol filmer – in 1999 trok hij de aandacht met een film over Gorbatsjov die hij samen met de journalist Tijn Sadee maakte en in 2002 won hij op IDFA de Stimuleringsfonds Scenario Prijs waaruit een jaar later zijn op televisie vertoonde documentaire Lagonda is voortgekomen. Het is het verhaal over de prestigieuze vooroorlogse auto, Lagonda LG6, die zijn grootvader in 1938 kocht, tijdens de Tweede Wereldoorlog uit handen van de Duitsers wist te houden, maar die meteen na de bevrijding geconfisqueerd werd door de staf van prins Bernhard.

Foto: Wim Ruigrok

Veldmaarschalk Montgomery heeft staande in deze auto zijn intocht in Amsterdam gehouden. Robin van Erven Dorens is daarnaast een gedreven amateurmuzikant, bespeler van de viola da gamba. Daardoor kent hij veel musici, voor wie hij vaak ook You Tube-filmpjes maakt die zij voor hun presentaties en promotie kunnen gebruiken. Zijn contacten in de muziekwereld helpen vanzelfsprekend bij het organiseren van de Arti-concerten.

Foto: Wim Ruigrok

Druk

Gonny van Oudenallen is binnen en buiten Arti voor vrijwel niemand een onbekende. Haar roodharige, energieke en nadrukkelijke verschijning heeft zelfs tot in de Tweede Kamer, waarvan zij na een achttal jaren Amsterdamse gemeenteraad voor Amsterdam Mobiel in 2006 lid was, indruk gemaakt. Maar Gonny is meer dan oud-politica. Ze bestiert al ruim een kwart eeuw haar reclamebedrijf Studio Dreams Come True, heeft een intensieve praktijk als *creative director* en heeft een aantal jaren het Vijzelstraatmuseum beheerd, de vitrines van het voormalige ABN-AMRO-kantoor aan de Vijzelstraat. Bovendien is Gonny van Oudenallen al enige tijd actief in Arti, bijvoorbeeld als lid van de commissie Koers. Gonny wordt dus niet alleen gekend, ze kent ook iedereen in Arti en in Amsterdam.

Die combinatie van eigenschappen van de verschillende commissieleden en hun enthousiasme staan garant voor een druk en gevarieerd programma. 'We beginnen met de maandag en de vrijdag, de twee dagen dat het stil is in Arti,' leggen Gonny en Robin elkaar onderbrekend en aanvullend uit. 'Elke maandag en vrijdag moet er wat te doen zijn, zodat leden bijna automatisch hun stappen richting Arti zetten, want "dat is een huis waar altijd iets op het programma staat". En wat er geboden wordt, heeft kwaliteit. Voor leden die precies willen weten wat ze kunnen verwachten: in de Nieuwsbrief en op de website vind je niet alleen de agenda, maar ook een korte beschrijving van wat er gebeurt.'

Bovendien zit Arti op Facebook en daar kondigen Mirjam van kantoor en Gonny ook alles nog eens extra aan.>

Dubbel
'De maandag reserveren we voor beeldende kunst. Vrijdag is breder: literatuur maar ook andere zaken. Veel Arti-kunstenaars zijn dubbeltalenten of beoefenen naast hun vak nog een andere discipline. Striptekenaar Theo van den Boogaard, de man achter Van Oekelstrip, zingt bijvoorbeeld Bob Dylan. Dat willen we hem graag in Arti laten doen. Zo zijn er veel meer kunstenaars die nog een tweede passie hebben. Schilders die ook dichten. Acteurs die ook zingen, enzovoorts. Daarvoor willen wij in Arti een open podium creëren. Van niveau natuurlijk. Dit lijkt ons een prima manier om de interactie tussen de leden te bevorderen.
En waarom niet later op de avond muziek met dans. Het is maar een ideetje, maar zou het niet leuk zijn om tijdens het Amsterdam Dance Event ook te dansen in Arti? Daarmee trek je vast jonge mensen. En die vallen zonder twijfel voor de fantastische ruimte die we hier hebben. Zoiets bijt niet met de overige programmering, het lijkt me geen enkel probleem om dit te combineren met op andere momenten of dagen klassieke muziek.'

Jongeren
Het zijn niet alleen plannen, de sociëteitscommissie is voortvarend van start gegaan. Naast de vaste, al genoemde, elementen heeft de commissie in samenwerking met de Kunstbende, de wedstrijd voor jong creatief talent tot negentien jaar, een tentoonstelling georganiseerd in Rokin 114 en daarbij gevestigde Artikunstenaars uitgenodigd om in gesprek te gaan met de jonge creatievelingen. 'Samen zijn ze door de expositie in de Galerie op 114 gegaan maar ook door de tentoonstelling op zaal. Dit heeft tot enorm leuke gesprekken en discussies geleid en de jongeren voelden zich hier zo thuis dat we nu met het bestuur in overleg zijn om uit deze groep twee tot vier jonge Arti-ambassadeurs te benoemen. We hebben eveneens een speciaal diner georganiseerd, waarbij Artileden iemand mee moesten nemen van onder de 27. We kregen een ruime tafel vol: 13 leden en 13 jongeren.

Weekend
Soms leidt ons enthousiasme tot ergernis. Bij de medewerkers van Arti bijvoorbeeld. Wij zijn maar amateurs en vergeten weleens wat en dan ineens dagen er veel meer belangstellenden op dan de bar gepland had en aankan. Dan is het alle hens aan dek. Over bereidwilligheid en medewerking hebben we echter niet te klagen.
Ook stoort het de eters soms dat de sociëteit meer is dan een restaurant. De laatste avond voor de vakantie was er een opening op zaal. De kunstenaars die daarbij betrokken en aanwezig waren kwamen na afloop naar beneden en organiseerden in de sociëteit hun eigen feestje en happening. Tot ongenoegen van enige etende gasten.

Onze nieuwe voorzitter Babeth VanLoo heeft toen het woord genomen en nog eens uitgelegd dat Arti geen restaurant is, maar een kunstenaarsvereniging en dat een deel van het kunstleven zich dus ook in de sociëteit kan afspelen. Dit is ons uit het hart gegrepen.'
'We hebben natuurlijk nog wel wensen. Voor een deel van de kunstenaarsleden zijn de prijzen in de sociëteit te hoog. Om die kunstenaars toch in huis te krijgen, moet er eigenlijk een paar keer in de week een goedkope maaltijd aangeboden worden. Daarover praten we met het bestuur en met chef-kok Bert Ham. Met dezelfden zijn we ook in gesprek om te zien of er bij de zondagconcerten, de vroegere Artiborrel, toch weer een maaltijd aangeboden kan worden. En eigenlijk vinden we dat Arti in het weekend open zou moeten zijn. Maar of dat ooit haalbaar is? De weekendverhuur is een belangrijke bron van inkomsten voor de vereniging.'

Info:
De commissie staat open voor suggesties, vragen en advies:

societeitscommissie@arti.nl
http://robinfilm.nl/
http://www.studiodreamscometrue.nl/

Foto: Wim Ruigrok

Exposities in de sociëteit

Verzameling: spiegel van de ziel

Artilid Harald Schole verzorgt de tentoonstellingen in de sociëteit van Arti. Hij is beeldend kunstenaar, curator en adviseur kunstopdrachten. Als opvolger van Peter van der Heijden ruim twee jaar geleden heeft hij nu ongeveer een dozijn exposities gemaakt van verzamelingen van kunstenaars en kunstlievende leden.

Tia Lücker

'Van het bestuur van Arti kreeg ik de opdracht te zorgen dat de wanden van de sociëteit voorzien zijn van kunstwerken van een verzamelaar. Het is aardig om een kunstenaarscollectie te laten zien. Zo'n verzameling kan op allerlei manieren tot stand komen: door kopen, ruilen, vinden, krijgen. Nu hangt er bijvoorbeeld de verzameling van Fredie Beckmans en Kamala Dawar.
Beckmans scharrelt; hij ruilt, vindt en krijgt. Hij is wispelturig, drastisch, tegendraads. Dawar heeft haar hele leven kunst gekocht in de hele wereld.'
Waarom verzamelen mensen? Schole is er even stil van. 'Dat is complex, ik stel zelf die vraag ook aan verzamelaars.

Foto: Wim Ruigrok

Harald Schole

Een antwoord kan zijn uit fascinatie, of om een ijkpunt te hebben of voorbeelden.'
Schole bekent zelf ook verzamelaar te zijn; van oase-motieven. 'Het staat voor een eigen wereld, onbereikbaarheid, utopie. Motieven zijn een palm, een piramide, een kameel.' En hij bezit een kleine honderd kunstwerken van hedendaagse kunstenaars.

Ontdekkingstocht
De sociëteit is een moeilijke ruimte: de muren zijn vaal, het is donker, het plafond komt op je af, er zijn altijd veel mensen, er is weinig ruimte om dingen op te hangen. Toch moet je er serieus mee omgaan, vindt Schole, en daar moeten nog wel wat stappen worden gezet.
'Soms is het werk gedateerd en krijg je daarop commentaar. Het gaat dan soms over het werk van (oud-)Artileden. Je moet dingen in hun context zien. Een verzameling kan heel mooi zijn, maar niet alles in de verzameling is mooi. Elke verzameling is nieuw; je leert mensen opnieuw kennen.
De verzamelaar zelf ziet de verzameling ook met andere ogen als anderen er naar kijken. Een expositie is een ontdekkingstocht in andermans wereld. Een verzameling is de spiegel van de ziel van de verzamelaar.'

Collectie
Voor de volgende tentoonstelling zal worden geput uit de bestaande collectie van Arti, aangevuld met recent werk. Tot acht jaar geleden kocht Arti werk aan, daar zit mooie kunst bij aldus Schole.
'Bij Arti voelen oudere kunstenaars zich soms miskend en jongere kunstenaars zijn er te weinig. Dat wil ik combineren, kunst uit de Articollectie met recente kunst. Daarvoor wordt jonge leden gevraagd een werk te leveren. En mogelijk gaat dat bij de collectie horen, omdat het wordt gekocht, hetzij via Arti, hetzij door een lid.'
Om dat mogelijk te maken heeft Harald ook iets bedacht.
Meer informatie: info@haraldschole.nl

Renovatie

Arti staat een flinke verbouwing te wachten als het bestuur het eens is met het eindrapport van Commissie van Bijstand. Zowel de begane grond (keuken, wc's, sociëteit) als de zalen en kantoor op de eerste verdieping worden aangepast aan de eisen van deze tijd en dus veiliger, economischer en hygiënischer.

Meer hierover in het volgende nummer van Articula dat in december verschijnt.